

PASCHALIS

-----door Dries van den Akker s.j. (zie ook: www.heiligen-3s.nl)

Betekenis

Van oorsprong gaat deze naam terug op het Hebreeuwse woord 'pesach' = 'doortocht', dat onder invloed van de Grieks sprekende christenen werd verGriekst tot 'pascha': met dat woord werd (en wordt) het christelijke paasfeest aangeduid: de christenen vieren dat Jezus Christus door het lijden en de dood is heengegaan en aan de andere kant van de dood uit de doden is opgestaan en bij God uit is gekomen.

Vanuit het Grieks kwam het woord 'pascha' in de Latijnse taal terecht. 'Paschalis' is het Latijnse bijvoeglijk naamwoord dat past bij 'pascha' en betekent dus 'paas-'. Wanneer een kind op paasdag geboren werd kreeg de naam 'paaskind' = 'paschalis': dus 'geboren op Pasen'.

(Vgl. 'Noël' = 'kerstkind' of 'geboren op Kerstmis').

*

Paschalis I osb, Rome Italië; paus; † **824; feest** + 11 februari & **14 mei**.

Hij was een Romein van geboorte en stond in Rome als abt aan het hoofd van het benedictijner St-Stefanus klooster, dat vlakbij het Vaticaan gelegen was. Op 25 januari 817 volgde zijn pauskeuze. Het was aan hem dat Keizer Lodewijk de Vrome middels Pepijn III de onafhankelijkheid van de kerkelijke staat schonk. Daarnaast verdedigde hij zijn christenbroeders in de oosterse kerk tegen de ketterij van het ikonoklasme, die juist in die tijd ingang vond bij de keizers van Byzantium.

Ikonoklasten leefden in het Byzantium van de 8e en 9e eeuw. Zij beschouwden het bidden voor religieuze afbeeldingen (= ikonen) als afgoderij. Vandaar dat zij geen enkele afbeelding in de kerkgebouwen duldden en overgingen tot het vernietigen ervan ('ikonoklast' = 'beeldenbreker'). Deze richting werd veroordeeld als ketterij. Paschalis stuurde bisschop Ebbo van Reims naar Denemarken en Noorwegen om daar de evangelieverkondiging op poten te zetten.

Hij liet in Rome een kerk bouwen die bekend staat als de Santa Maria in Domnica: daarbij wordt Maria met Kind voorgesteld als Zetel der Wijsheid: zij omringd door de twaalf apostelen. Paus Paschalis was het ook, die de stoffelijke resten van Sint Caecilia van Rome overbracht naar de nieuwe St-Ceciliakerk in Trastevere. Hij liet bovendien voor verschillende martelaren reliekschrijnen vervaardigen. Ook gaf hij opdracht tot de herbouw van de Santa Prassede en zette er de stoffelijke resten bij van de martelaar Sint Claudius van Rome met zijn gezellen. In 823 kroonde hij Lodewijks zoon Lotharius I tot keizer.

Hij werd begraven in de Santa-Prassede. Daar vinden we hem ook afgebeeld op de mozaïeken aan de wanden. Paus Eugenius II volgde hem op.

*

Paschalis Baylón ofm, Villarreal, Spanje; kloosterling; † **1592; feest 17 mei**.

Hij werd geboren te Torrehermosa in Aragón op 16 mei 1540, pinksterzondag volgens de Juliaanse kalender; hij zou in 1592 overlijden op pinksterzondag volgens de Gregoriaanse kalender, die in 1582 was ingevoerd.

Hij was een eenvoudige herder, die in 1564 te Monforte bij Alicante intrad als lekenbroeder bij de Franciscanen van de strenge observantie. Achtereenvolgens deed hij dienst als portier in verscheidene kloosters. Daar leidde hij een leven van nederigheid en naastenliefde. Hij had een rijk gebedsleven en ontwikkelde een grote verering voor de eucharistie. Hij werd heilig verklaard in 1690.

Tijdens de Spaanse burgeroorlog van 1936 zouden zijn stoffelijke resten zijn verbrand in de tuin van Villarreal.

Hij is patroon van het bisdom Segorbe-Castellón de la Plana. Daarnaast geldt hij als beschermheilige van herders en koks; van eucharistische broederschappen, congregaties en verenigingen.

Hij wordt afgebeeld als eenvoudige franciscaan (bruine pij) met herdersstaf en schapen; meestal herkenbaar aan het heilig sacrament, een monstrans of een hostie boven de kelk; soms met ketenen om zijn lichaam.

*

Weerspreuk

'S'il tonne le jour de la Saint-Pascal,
Sans grêle, ce n'est pas un mal.'

[Op Sint Pascal een donderslag
zonder hagel: nou dat mag!]

*

Naast de heilige Paus Paschalis I zijn er nog: Paschalis II (Rainer van Bieda-di-Galeata) * ? ; paus gekozen: 1099.08.13; † 1118.01.21. Paschalis III: hij was een tegenpaus t.t.v. Paus Alexander III: 12e eeuw.